

MAGAZIN

cultural-istoric și de informație

REVISTĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Director: Vasile TODI

Redactor-șef: Ștefan TARJOC

Colțul credinței strămoșești

Cel care se atinge de smoală se va mânji și cel care se însoțește cu cel trufaș asemenea lui va fi. Povară mai grea decât poți să nu ridici; așa și cu cel mai tare decât tine și mai bogat nu te însoți. Ce pace are leoaica cu câinele? Și ce pace are cel bogat cu cel sărac? Cel care adună, lipsindu-se pe sine, altora adună și cu bunătățile lui alții se vor desfăta. Fiule! Când vei putea fă-ți bine ție și adu Domnului prinoase vrednice.

IISUS, fiul lui Sirah

COMPORTAMENTUL FAȚĂ DE NOI ÎNSINE

Ce se cere mai ales de la noi? Se cere să ne silim a ne dezvolta puterile sufletești astfel încât să practicăm faptele bineplăcute lui Dumnezeu și semenilor, să urmărim adică virtuții și să alungăm de la noi toate păcatele. Printr-o astfel de strădanie se întărește puterea noastră morală, crește încrederea în noi înșine, ajungem la conștiința demnității noastre omenești.

Lenevia nu trebuie nicicând să ne cuprindă, bine știind că lenea și trândăvia sunt izvorul tuturor relelor, sunt ușile prin care duhul răutății se furișează în mintea și inima noastră.

Mărginindu-mă la cele spuse foarte

pe scurt despre datoriile față de noi înșine, voi arăta acum tot pe scurt și comportamentul față de aproapele.

Creați fiind să trăim în societate, avem importante datorii față de semenii noștri și față de obște. De aceea și spune porunca Domnului: „... să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși” (Matei 19, 19; 22, 39). Noi știm că Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume ca pe toți să-i mântuiască și că deci Tatăl cerească îi cuprinde pe toți în iubirea Sa. Dragostea către aproapele izvorăște din dragostea către Dumnezeu și ea trebuie să se întindă asupra oricăruia dintre semenii.

Ce bine și frumos ar fi dacă ne-am întocmi viața așa cum am arătat până

ULTIMA CONSTATARE

Sunt și revoluționari, ca și monarhi, „din mila lui Dumnezeu”.

Nicolae Iorga

aici! Numai că în vechime și la fel astăzi sunt atâția inși care lăsându-se cuprinși de patimi, nesocotesc poruncile dumnezeiești, săvârșesc răul împotriva aproapelui și nu mai puțin împotriva lor înșiși.

† NICOLAE Mitropolitul Banatului

Un mare poet uitat

Câmpul libertății

Un zvon din sat în sat străbate
Și dă poporului curaj,
El pleacă-n valuri tulburate
Și se îndreaptă către Blaj.

Ei simt că-nția oară-i leagă
Un dor adânc de neam întreg —
Aleargă toți să-l înțeleagă —
Și cât de bine-l înțeleg!

O, sfântă zi de sărbătoare!
Popor voinic din văi și lunci
Te-om mai vedea odată oare
Precum te-ai arătat atunci?

Povestea vremii ne învață
Că orice rană are leac,
Dar o-ntimplare-asa măreață
Zbucnește-o dată la un veac!

Sînt preoți și mireni, cu toții
Minați de-același ideal? —
În fruntea tuturoră moșii,
Mîndria mîndrului Ardeal!

Căci bat cincizeci de mii de piepturi.
Și-n ele inimi românești,
Cări strigă: „Libertate! Drepturi
Pe plaiurile strămoșești!...”

Șt. O. IOSIF

CÂTEVA LIBERTĂȚI CAPITALISTE

BANUL ȘI PUTEREA

Un nou mod de viață s-a așternut triumfal peste noi și ocupă tot mai mult ființa noastră eliberată, îmi vin de pretutindeni, prin martori direcți, semnele acestei emancipări, care mută accentele fundamentale ale traiului și relațiilor noastre, peste strâmtățile frontiere ce ne copleșiseră, în socialism, până când drepturie omului, iată, s-au impus hotărâtor.

Ausesem și înainte unele mărturii, chiar din țară. Zaharia Stancu vorbise despre țărani cu botnița la gură ca să nu mănânce din strugurii pe care îi culegeau pe moșia boierească. Mi s-a părut atunci o metaforă, ușor exagerată; dar viața a confirmat-o cu multe cazuri reale, luate chiar de la cunoscuții mei.

Un imigrant român scriitor din Canada mi-a povestit de curând că în unele fabrici de textile sau tricotate muncitorii -femei poartă pampers și ca să nu fie tentate (nici autorizate) să iasă la toaletă în timpul orelor de muncă.

Munca productivă, capitalistă, trece înainte de toate, iar nevoile firești n-au

“Cucuta crește prin ogradă,
Și polomida-i leagă snopii...
- Ce s-a ales din casa asta,
Vecine Neculai al popii!...”

decât să cedeze. Această inovație, emancipativă, a cuprins și țara noastră,

Paul EVERAC (continuare în pag. a 2-a)

Deschiderea Cutiei Pandorei a scos la iveală - dacă mai era necesar -

contract în regulă la o instituție monstruoasă prin puterea ei, chiar la 16 ani, după desființare. Conspirativitatea sub care a lucrat și mai lucrează serviciile secrete, îi fac deosebit de puternici și de temuți. Ajută, susțin financiar și promovează oameni șantajabili, care odată ajunși pe funcții, le promovează interesele.

Dacă interesele acestor organizații secrete aveau înainte de 1989 cel puțin un iz patriotic, în mare parte datorită educației din familie, școală și partid, după 1989 singurul lor ideal a rămas BANUL ȘI PUTEREA. Ca să-și atingă acest deziderat au recurs și încă mai recurg de la cele mai sofisticate scenarii, la acte normative favorabile lor pe față cu teluri fâșișe, pernicioase țării și poporului. Pentru bani și putere fac interesul oricui: fie rus, american sau chinez, fie țigan, ungar, român ori evreu. Din păcate asistăm neputincioși la ceea ce se întâmplă.

Dr. ec. Ștefan TARJOC

ANUL XIII
Nr. 10 (152)

OCTOMBRIE
BRUMĂREL

ADRESA INTERNET
http://www.magazinmr.uv.ro
e-mail: magazinmr@yahoo.com

ISSN:
1453-2700

2006

ATENȚIE LA PARANOICI

Ca observator decepționat stau și privesc aproape seară de seară "tem-belizorul" (după care nu mai reușesc să adorm) rămânându-mi în minte mutrele unor politicieni, comentatori politici, ziariști crispați sau care fac pe înțelepții și care-și dau mare importanță. Caut să citesc pe expresia feței lor halul în care sunt de porniți și înrăiți. Dar împotriva cui sunt porniți? Răspunsul este: sunt porniți însăși împotriva țării lor.

Unii dintre ei au expresie de vulpe, alții de maidanezi ce își arată colții, iar alții de alt specimen animalic pe care nu l-am putut încă selecta din mai multe altele. Dar sunt și personalități care seamănă cu adevărat a om. Pe aceștia puțini sunt cei care îi ascultă, căci auditoriul are nevoie doar de ..."senzații tari", iar la cei cu chip de om ei nu găsesc asemenea trăsături. Expresiile reținute nu-i interesează.

Regret că trebuie să o spun, dar jumătate din cei exaltați și agitați nu pot fi decât paranoici.

Când eram în anul IV de medicină, având în orar două ore consecutive de psihiatrie, profesorul a avut inspirația ca în prima din ore să aducă un bolnav spitalizat cu acest diagnostic pe care l-a lăsat să-și expună în fața noastră obsesiile sale juridice de paranoia, bine documentate de bolnav, iar pe noi, cei din bănci, ne-a prezentat ca stagiați juriști convocați de la toate barourile avocațiale din Clujul anului 1949. După terminarea pledoariei sale l-a informat că urma să fim consultați în calitate de juriu.

Bolnavul, deși susținea în fața noastră o aberație, o făcea cu o logică

desăvârșită. Dacă nu am fi fost avertizați inițial de profesor în legătură cu ceea ce trebuie să urmărim la acel bolnav și dacă am fi fost cu adevărat stagiați juriști, după pledoarie i-am fi dat în unanimitate câștig de cauză, una din simptomele bolii fiind logica dusă până la cel mai mic amănunt.

În ora următoare profesorul, reluând tezele expozantului, le-a demontat una câte una ca nefondate, deși cel care le susținea deținea două doctorate, unul în drept, iar altul în filozofie, din care unul într-o renumită metropolă europeană.

De exemplu, bolnavul nostru, cunoscându-mă din practica pe care o făceam în acel spital, m-a căutat într-o zi când nu eram acasă. Mama, pe care a căutat să o convingă asupra justetei cauzei sale, l-a ascultat din complezență fără să-și dea seama că domnul care mă căuta acasă este paranoic. Ea s-a speriat abia după ce faptul a fost deja consumat.

Prin această relatare nu doresc să susțin că toți răutăcioșii care vin gata porniți în fața micilor ecrane ca să-și verse veninul fără să aducă și soluții de remediere, suferă de această maladie înșelătoare. Dar unii din ei pot reprezenta (și chiar reprezintă) un adevărat pericol național, căci prin argumentele lor aparent logice - reușesc să convingă opinia publică pe care reușesc adesea chiar să o bulverseze de-a binelea. Dându-li-se cale liberă de autoafirmare ei își acumulează puncte după cum s-a mai întâmplat și la noi.

De aceea în condițiile de-a dreptul periculoase prin care trece țara ar trebui să se mai pună ceva surdină pe flașnete pline doar de stridențe ale celor care însămânțează gâlceava, din care nu poate încolți decât furtună.

Alexandru VÂLCU

O LACRIMĂ A FEMEII ORTODOXE

ȚARA NOASTRĂ CĂZUSE PRADĂ

Au îngrozit tancurile rusești ce le vedeam înaintând pe șoseaua cu plopi Calea București, intrarea în orașul Brașov. Acel zgomot infernal, ce făcea să vuiască Tâmpa, părea un cutremur. Așa și era. Veneau tancurile să ne scurme glia, și sufletul, credința și datina.

Au început jafurile, abuzurile, se înstăpânise o frică generală. Lumea era îngrozită chiar și pe stradă, îmi amintesc un fapt: unul din frații mei, venind spre casă de la serviciu, a fost oprit de niște ofițeri ruși, cazați prin apropiere. Cu pistolul la cap a fost dezbrăcat, luându-i-se pardesiul, banii în ruble și lei, căci fusese zi de salariu, și ce-a mai avut prin buzunare: stilou, ceas, etc... Dar nimic din toate acestea nu au avut efectul moral al ultimului lor gest: o lovitură cu piciorul în spate și înjurat.

Aceasta au meritat și au însemnat românii pentru ei.

Toamna au început deportările din rândul sașilor, tineri și adulți.

Eu am fost arestată și dusă în lagărul de la Hălchiu, județul Brașov. O școală germană transformată în acest scop. Nu aveam clanțe la uși, nici încuietore, fără lumină electrică, nu existau nici întrerupătoarele, totul era smuls de la loc, totul era distrus de trupele rusești de ocupație. Paza lagărului era asigurată de soldații români. Se zvonea deportarea noastră în insula Șerpilor, poate pentru a ne înspăimânta!? Radu Avram, un vechi legionar, în fața acestei perspective sumbre a evadat.

Aici în lagăr am întâlnit mai mulți preoți din județ, îmi amintesc „de unele figuri ce pentru noi însemnau mai mult liniște. Părintele Cărmănuș, care a murit mai târziu în închisoarea de la Ocnele Mari; preotul Zăbavă care a fost împușcat în timpul revoluției în anul 1989.

Venise iarna. Odată cu ea zvonuri că o comisie va veni pentru a tria pe cei din lagăr. Eu și Mioara Popovici am fost eliberate la primele trieri, Pentru bărbați a luat ființă lagărul de la Caracal. - în anul ce-a urmat, 1946, în urma unor liste întocmite de comisarul Zgorcea, am fost obligată să mă prezint săptămânal pentru viză de control. Nu aveam voie să părăsesc orașul, într-o seară, fiind deja întuneric, ne-am trezit cu bătaii grele în poartă și strigăte în limba rusă. Tata nu a vrut să deschidă imediat, și-a dat seama că eu sunt în pericol. M-am îmbrăcat repede cu haine mai groase, am sărit pe o fereastră, peste un gard, și am fugit în pădure. M-au căutat peste tot. Negăsindu-mă, au plecat. A doua oară nu au mai venit și eu m-am întors acasă.

Trăiam într-o lume în care răul împotriva ființei umane se înstăpânise. Aveam credința că, fără luptă, mai binele nu poate învinge. Această luptă împotriva comunismului era necesară.

Simțeam (și sufeream pentru aceasta) că neamul românesc îi căzuse pradă.

Am crescut învățând, pe lângă fratele meu mai mare, ce înseamnă conștiință națională și aceea de a alege drumul pe care aveam un rost, poate chiar necesitatea unui fenomen de iluminare colectivă.

Maria MUSCALU BAICU

CÂTEVA LIBERTĂȚI CAPITALISTE

(urmăre din pag. 1)

iar eu am exemple mai vechi din județul Arad unde capitaliștii italieni interzic total micile nevoi fiziologice în timpul celor opt ore de producție.

Dealtfel într-un sejur german, având hotelul vizavi de o manufactură, am văzut pe fereastră cum ore întregi funcționarii din birouri nu se clinteau de la locurile lor și nu-și adresau nici cel mai mic cuvânt. Obișnuit cu cafeluța și taciua românească (socialistă) mușenia lor crispată mi s-a părut sinistră. Azi ea devine precumpănitoare; iar mâine va fi logică.

Românul din Canada, având nevasta operată în spital, a apucat să vorbească de la serviciu la telefon cu ea, sau să se intereseze de soarta ei. Pentru acest mic exces, el pretinde că, a fost îndată concediat din serviciu ("fired").

Dealtfel concedierea sa se întâmplă în capitalismul american, cel mai înaintat din lume, în mod aproape subit. Patronul îți notifică fără drept de discuție, că ești concediat peste o oră, fie pentru că i-ai produs vreun ponos anume, fie că nu-i iese cifra de afaceri. Accesezi imediat Internetul și găsești oferte de multe alte slujbe unde, în lipsa unui sindicat puternic, poți fi dat de asemenea oricând afară.

Am astfel de cunoștințe, care se mută de la un loc de muncă la altul, unul fiind la a 17 angajare și la al cincelea oraș. Totul se face în avantajul capitalismului, al investitorului. (Au încercat și francezii, mai de curând, să-și dea această libertate capitalistă) dar încă nu le-a mers. Vor izbuti curând, sunt convins.

*Fiu al nopții, al misterelor și al
puterii magice,
ai coborât pe Pământ din
memoria Lunii.
Când noaptea mă orbeste,
tu mă treci pragul tainelor
inaccesibile rațiunii.*

C.H.

batjocură, mai apoi prin lege.

Noi am ajuns, în sfârșit, la acest minunat prag. Putem să ne băgăm picioarele (prin votul Parlamentului) în națiunea noastră, dar nu și în capitalul internațional. Urmează botnița și pampersii.

ION VULPE

“Când capeți un răspuns, te << luminezi >>. Când pui o întrebare, în schimb, luminezi lucrurile.”

Constantin NOICA

Scriitorul, lingvistul și istoricul Ion Vulpe are deja o bogată și competentă operă scrisă, referitoare la istoria creștinismului primar și a românilor în perioada genezei lor, ca popor.

Aș aminti din cărțile lui, care au ecou în conștiința specialiștilor, dar și a iubitorilor de istorie: “Românii de dinainte de Christos, un popor mai multe patrii”, “Martirul”, “Teofania”, “Ferestre spre rai”.

Mărturisesc cu toată sinceritatea că fiecare carte a sa se vrea un dureros semnal de alarmă.

Ion Vulpe este cunoscut pentru preocupările lui statornice, de a pune în evidență, pe baze științifice, solide, numeroase și importante aspecte ale originii limbii și rolului românilor sud-dunăreni în evoluția spiritualității spațiului european, în genere și a celui balcanic, în special.

Laud la acest om chiar și meticulozitatea și profesionalismul cu care mi-a făcut bucuria să-mi descopere în documentele colbuite de vreme și vremuri, un bunic matern de origine aromână.

Prof. Dr. Alecu BOGDAN

Membbru corespondent al Academiei Române

- Domnule profesor Ion Vulpe, cunoscându-vă firea antiapologetică, vă rog să vă prezentați cititorilor noștri.

- Născut la Severin, absolvent al liceului de mare tradiție „Traian”, al Facultății de Filologie din cadrul Universității din București, al Facultății de Istorie și al Facultății de Sociologie.

- Prea multă școală pentru vremurile de azi.

- Încep și eu să cred că așa e.

- Care a fost norocul generației dvs.?

- Moartea lui Gheorghe Gheorgiu Dej, căreai, ia urmat cea mai fertilă perioadă, aceea când comunismul devenise naționalist. Atunci am publicat cele mai multe din cărțile mele.

- Sunteți un spirit polemic, este o virtute sau o însușire opusă acesteia?

- O virtute. În primul rând mă contest pe mine. E ca o viziune în fața ... oglinzii.

- Ce lipsește astăzi din „tolba” scriitorilor?

- Luciditatea. O lucidă angajare spre lucrurile de sens, care lipsește nu numai scriitorilor ci întregului nostru neam balcanic.

- Apropo de Balcani, d-le prof., va include șocul întâlnirea Europei cu pamfletarii în varianta balcanică, cu spiritele triviale care înjosesc totul, omul și ideile?

- Interesantă întrebare. Personal nu cred. Trivialitatea are un anumit punct. Știința, valoarea, are altul, iar când se întâlnesc accidental, se decelează și valorile merg mai departe. Nu există lumină în absența întunericului.

- Așadar Europa n-are a se teme.

- Din acest punct de vedere, nu.

- Dar noi?

- Vom fi în Europa unde am fost întotdeauna, dar de data asta vom fi de la popor spre individ.

- Teoria lui Thomas Wilson cel care la 1919 a primit Premiul Nobel pentru pace.

- Exact. El a propus la Paris auto-determinarea statelor naționale, în intenția de a dizolva cele două imperii: Imperiul Austro-Ungar și Imperiul Rusesc.

- Acest principiu nu a fost „furat” de Lenin și transformat în internaționalism proletar?

- Da, deși Lenin prin încheierea războiului mondial, s-a dovedit a fi un imperialist.

- Dar după ultimul război mondial statele mici au început să devină o problemă ...

- Și culmea, asta în chiar sisteme potrivnice lor: comunism, imperialism... Atunci mai marii

planetei, dorind să evite ciocnirile uriașe, mondiale, au eșapat aceste conflicte în războaie zonale sau chiar etnice.

- Așa s-au „inventat” minoritățile naționale și alte grupări etnice care...

- Care fac mai multe neazuri decât războaiele.

- Domnule profesor Ion Vulpe, de ce este privită România din exterior ca o țară populată cu un uriaș număr de bipezi, sănătoși, solizi, care își trăiesc zilele într-o stupidă inconștientă subcorticală?

- Așa ne cunoaște Vestul, nu numai cei care numesc Budapesta capitala României.

- Dar niciodată Bucureștiul drept capitală a Ungariei.

- Așa este. Ignoranța Vestului.

- Ignoranță, sau disprețul larg și binevoitor al celor ce văd mântuirea lumii

În drum spre Bruxelles

într-un catolicism senin și într-un absolutism indulgent?

- Cred că e mai exact așa.

- Domnule profesor, ce ar putea, ce ar trebui să facă România ca antipatia străinilor, care uneori se învecinează cu sila instinctivă și absolută ...

- Să își respecte valori și respectându-le să le prezinte străinilor. Astfle vor afla și ei că de pildă la NASA un număr de peste 800 de cercetători sunt români iar din aceștia o mare parte a lor aromâni. Asta trebuie să afle și americanul de rând și francezul. Să nu se mai lase prostiți.

- Domnule profesor, recent, un poet cu geniu la reverul talentului se întreba cu sfâșietoare tristețe: „Ce poate fi? Unde vom ajunge? Din nou ni se dă să înțelegem că nu avem nici un rost, că suntem un popor nerentabil, că trebuie să ne debransăm de la tot și de la toate, din moment ce tot nu le putem plăti”.

- Sigur că da. Mult adevăr. Așa vom ajunge dacă vom ține capul plecat spre noua-înaltă poartă vestică. Și mai rău chiar; dată fiind înmulțirea unor categorii etnice, riscăm să scriem România cu trei de „r”, unul de la noi și restul ...

- Ne apropiem de aromâni, d-le profesor, că tot a-ți amintit de ei pe la NASA?

- De acord. Aromânii domnule Todî, o parte a lor aflată în România, mă nemulțumesc prin intenția lor nefirească, de a se detașa de rădăcini. Aromânii nu mai știu să conviețuiască.

- Îmi dați un exemplu armonios de conviețuire?

- Să nu vă mire dar exemplu aș lua turcii. Ei bine, nu doar războaiele dintre români și turci au fost revelatorii pentru istoria noastră ci mai ales colaborarea, comerțul, lexicul,

lexicul turcesc care a influențat enorm de mult româna. Model de conviețuire în timp de pace și nu uitați că turcii au făcut comerț prin aromâni cu românii. Să construiești relații – așa relații cum au făcut strămoșii d-voastră nu să le demolezi cum fac... Dragă domnule Todî colonizarea Cadrila-terului s-a făcut la cererea aromânilor nu a românilor. Amintiți-vă numele corifeilor: Muși, Hagi Goju, Celea, Caramitru, Canacheu etc. etc. Altfel dacă nu se apropiuau inspirat de Țara Mamă, ar fi fost islamiști. Aromânii au venit în România în calitate de cetățeni români – a fost

condiția grecilor și a altora.

- Domnule profesor aceste manifestări excentrice nu apar cumva din necunoaștere?

- Absolut. La noi în țară la școală nu se vorbește despre aromâni, iar la facultate dialectologia este o materie pasageră de un semestru sau două. În acest fel un electrician-deputat a ajuns să creadă și să încerce să-i convingă și pe alții că el este nepotul lui Alexandru cel Mare. Domnule Todî, asta este transpunerea unei teorii a slavilor în materie de...

- Domnule profesor mă simt obligat să-l invit într-un număr viitor al revistei și pe cel pe care l-ați numit electrician-deputat...

- Vă rog chiar.

- Din acest motiv vă rog să oprim aici această primă parte a interviului nostru, invitând cititorii la bucuria unei reîntâlniri în numărul viitor al revistei noastre.

- Vă mulțumesc!

Vasile TODI

Rețeaua Caraman

Ca și alți trădători, în fața experților CIA, căpitanul român Dan Iacobescu de la Securitate s-a arătat generos cu detaliile, vorbind, comisarilor de la DST veniți în Scoția să-l audieze. A dat tot, așa cum a promis la începutul interogatoriului, inclusiv numele și funcțiile foștilor săi colegi: Mihail Simula, născut la Huedin, secretar doi la UNESCO; Mihail Georgescu, născut la București, secretar doi la Ambasadă; Gheorghe Ionescu, născut la Cornet, Prahova, secretar doi la Ambasadă; Eugen Vișan, născut la București, secretar doi la Ambasadă; Pavel Cismaru, născut la Petroșani, secretar unu la Ambasadă; Constantin Mirea, născut la Curtea de Argeș, secretar doi la Ambasadă; Ion Păduraru, născut la Casimcea, secretar doi la UNESCO; Marin Negrea, născut la Voila, secretar doi la Ambasadă; Mihail Ilie, născut în București, prim consilier la Ambasadă. Și, în fine, Mihai Caraman, șeful rețelei. Toți erau tineri, mai toți în jur de 30 de ani. Un comando de șoc. Toți avuseseră parte de o autentică instrucție diplomatică înainte de a veni în Franța, toți absolviseră, de fapt, cursurile « universității negre » a ofițerilor SI.

Identitatea și adevăratele misiuni ale acestor spioni acoperiți implantați la Paris, raporturile lor cu fiecare individ pe care-l manipula, dovezile acțiunii lor dăunătoare figurau desigur în rapoartele de anchetă ale DST transmise judecătorului Michel Leloir. Era nevoie de mult mai puțin pentru a motiva trimiterea lor în fața Curții Siguranței Statului. Dar ei rămăneau inaccesibili justiției, intangibili grație imunității lor diplomatice. Măsurile de consolare... De când agenturile de spionaj au adoptat tehnica acoperirii diplomatice pentru a-și proteja elita oamenilor în misiune, expulzările ofițerilor de informații travestiți în diplomați au devenit un lucru frecvent în mai toată lumea. Franța se află în topul țărilor infiltrate care se debarasează astfel de intruși. Nici un angajat al aeroportului Orly sau Bourget nu se mai miră la vederea unui mic grup care se îndreaptă în grabă spre avion în ultimul moment înainte de decolare, când toți ceilalți pasageri sînt deja instalați - doi ofițeri de poliție încadrează un indezirabil expulzat. Niciodată însă pînă în 1969 DST nu avusese de-a face cu un asemenea contingent compact de spioni activi, invulnerabili în virtutea convențiilor internaționale, demascați toți deodată și aparținînd aceleiași rețele. Cazul lua proporții neobișnuite. Măsurile trebuiau hotărîte la nivel guvernamental pe baza rapoartelor directorilor de anchetă și cercetare de la DST. Se impunea, de asemenea, ca autoritățile de la Paris să adreseze cel puțin un protest formal celor de la București. Și totuși, Parisul avea să procedeze, nespus de discret. Iar Bucureștiul își recupera urgent, fără surle și trîmbe, tenebroasa lui legiune. Mai puțin ofițerul ascuns în viziunea din Highlands, deși el singur ar fi fost de ajuns pentru ca întreaga istorie să se lămurească.

G-ral G.A.

Sub ocupație străină

La 12 decembrie 1916, sub îngrijirea ocupantului, va apare la București „Gazeta Bucureștilor”, în limbile germană și română, colaboratori fiind gazetari români. După război, trădătorii vor fi dați în judecată și condamnați, în parte, la închisoare. Măsura, dictată de rațiuni morale, a fost blândă în comparație cu cea luată de belgieni, care au condamnat la moarte pe toți trădătorii, colaboraționiștii ziarului „Gazettes Ardennes”, scos de germani. „La noi, prin faptul că nu s-a generalizat măsura trimerii în judecată, izbind numai pe scribii mai puțini culpabili și mai... nevoiași, s-a pierdut din importanța ce în primul moment i se atribuia...” (Anibal Stoescu).

„Gazeta de București” și mai târziu „Lumina” condusă de C. Stere „au contribuit să învenineze și mai mult starea noastră sufletească”, pentru că publicațiile au fost obediente ocupantului. Ziaristul Radu Florescu scria în „Gazeta Bucureștilor”: „Venirea D-vs. «a dușmanilor» ne e salvarea de la ruina completă care ne așteaptă. Grație orânduielei ce veți introduce și a cinstei ce veți ordona, sperăm, noi, umilul popor al acestei umilite țări, că o eră nouă va veni pentru noi... unde nu va fi loc pentru Brătieni, Millisti, Takisti și alți pungăși... Sperăm că venirea D-vs. va însemna o înflorire a acestei țări și deparazitarea ei de politicienii venali”.

Anibal Stoescu a întocmit și o listă a ziaristilor trădători din vremea ocupației: C. Stere, L. Olteanu, D. Pătrășcanu, M. Sărățeanu, L. Teodorescu, B. Brănișteanu, A. Camburopol, A. Davidescu, Lucrezia Karnabat, L. Karnabat, Metaxa Doro, V. Anestin, N. Pora, M. Stănescu, Leontin Iliescu, Ion Slavici, L. Gorun, Bucura Dumbravă. Alături de acești jalnici scribi oficiali, au fost și o serie de colaboratori, care îngrosau și mai mult cohorta trădătorilor. Al. Beldiman, fostul ministru al României la Berlin, în scrisoarea deschisă către Ionel Brătianu, îl acuză că a sacrificat „toate virtuțile poporului... pentru a consuma decăderea și distrugerea patriei...”. O caricatură din mai 1917, din „Gazeta Bucureștilor”, prezenta o scenă de îngropăciune a unui coșciug pe care scria „România”. Cioclii erau Brătianu și Take Ionescu, iar cu prohodul se îndeletnicea Costinescu.

Ion Slavici a ajuns să colaboreze cu dușmanul și să figureze pe lista trădătorilor pentru că în viziunea sa „idealul național... nu se va putea niciodată înfăptui cu concursul Rusiei... dacă noi am mers alături de puterile Centrale, azi, când în Rusia a izbucnit revoluția, cred mai degrabă că Basarabia ar fi putut reveni la patria mună decât Ardealul ce în impresia mea este un fruct ce nu e bine copt...”

Ion Theodorescu-Arghezi era redactor la ziarul progerman „Seara”, scos de Bogdan-Pitești, un escroc de talie internațională. Nichifor Crainic, în „Zile albe-zile negre”, nota că locuința lui Bogdan-Pitești „era o cloacă în care se colecta scursura morală din presă, din literatură și din artă într-o promiscuitate bestială... Din această cloacă, confuzia morală a ciracilor lui se prelungea în presă”. Ziarul „Seara”, specializat în împoșcarea cu noroi, îl va enerva atât de mult pe poetul George Gregorian, încât într-o zi l-a luat la bătaie atât pe Bogdan-Pitești, cât și pe Arghezi. „Ion Theodorescu-Arghezi a fost ridicat de sub masă și în fugă și-a uitat pălăria de paie, zdrobită, jos” (N. Crainic). Arghezi a mai fost redactor și la „Gazeta Bucureștilor”. După război va fi arestat și la proces, spune N. Crainic, „TudorArghezi, marele pamfletar, care înjurase și avea să injure pe toată lumea, s-a justificat cu o lamentabilă lașitate. A declarat că s-a pus în slujba dușmanului fiindcă, altfel, ar fi murit de foame! Și a implorat iertare. Literalmente! A fost osândit împreună cu ceilalți la 5 ani închisoare pentru trădare de țară. După un an și jumătate de pușcărie, regim ușor, a fost grațiat”. În actul de grațiere au fost implicați N. Iorga și N. Crainic.

Mircea BĂLAN

Far putea umple multe pagini cu „procesele”, din Rusia. Mă limitez la unul deosebit de caracteristic (mă documentez din *Scînteia* oficiosul Partidului Muncitoresc Român), în care este reprodus din *Pravda* (oficiosul P.C.U.S-ului) comunicatul apărut cu o zi mai devreme:

„Procesul unor spioni și asasinii mîrșavi, sub masca de profesori medici.” Este vorba de un grup de medici evrei: Vovsi, B. Kogan, Feldman, Grinstein, Etinger și alții (au fost implicați și trei neevrei, ca să nu se spună că...) „cumpărați de serviciul de spionaj american, prin organizația internațională *evreiască* burghezo-naționalistă sionistă „Joint”, filială a serviciului de spionaj american. Aceștia au primit directive pentru exterminarea cadrelor conducătoare din Uniunea Sovietică. Directivele le-au fost transmise de medicul Simelovici și de cunoscutul naționalist burghez Șlomo Michoels, *evreu* (celebru actor de limbă idiș)... Aceștia

Clasa muncitoare merge în Iad

i-au ucis mai de mult pe scriitorul Maxim Gorki, pe militanții de seamă ai partidului: A.S> Scerbakov, V.V. Kuibîșev, V.R. Menjinski, pe Jdanov (au ascuns că acesta suferea de infarct miocardic și i-au prescris un regim contraindicat)... Ei au mărturisit că se pregăteau să-i mai omoare și pe mareșalii Vasilevski, Govorov, Konev etc. «și, bineînțeles, pe Marele Stalin»-”.

Medicii respectivi ocupau posturi importante în spitalele și în policlinicile Comitetului Central Bolșevic, prin urmare știa multe, prea multe...

Singurul care a reușit să scape atunci a fost tocmai unul din principalii suspecți, dr. Iakov Rapaport, care era medicul personal al lui Stalin. Aflîndu-se în anturajul călăului, a simțit la timp ce se pregătește împotriva lui și... a dispărut. A reapărut după moartea lui Stalin. Și-a publicat mai târziu memoriile (1988, în ziarul sovietic „Prietenia între popoare”) în care povestește pe larg odiseea „afacerii medicilor”.

La 4 aprilie 1953, o lună după moartea lui Stalin, același oficios *Pravda*, va publica un nou comunicat: „Medicii n-au fost vinovați cu nimic, mărturisirile lor au fost obținute aplicîndu-se metode de anchetă inadmisibile”, (Satisfacția prizonierilor: scurtă vreme după asasinarea lor a fost împușcat Beria, cel care, între multe altele de același fel, a pregătit înscenarea procesului medicilor evrei; apoi, altă satisfacție, va fi asasinat — în secret — tartorul tartorilor, cel care prin Beria își realiza înscenările...) După cum se constată, comuniștii au deprinderea să spună astăzi *una*, mîine *alta*, fie referitor la *ceilalți*, fie referitor la *ai lor*.

Tot ca evrei au fost arestați și împușcați în ceafă, în noaptea de 12 august 1952, douăzeci și patru de scriitori și artiști evrei comuniști, între care scriitorii de limba idiș Pereț Markiș, Leib Kvitco, David Bergelson, Ițic Fefer, David Hofstein, Moșe Kulbac, Solomon Luzovsky, Ițhac Nusinov, Șmuel Persov, Eliahu Spivak, Beniamin Zuskin („cosmopolitism, spionaj, pentru Joint și pentru America”). Cenușa le-a fost spulberată... Între 1948—1953 au fost uciși la fel intelectualii Der Nister, Iehzekiel Dubroșin, Izi Caris, Șlomo Bilov, Nahum Le vin, Dov Bar Slutzki...

Și au mai fost atunci asasinați activiștii comuniști Rosenberg, Hitsfeld, poetul Tuwim... Fostul ministru de Externe, evreul Litvinov, seara, cînd se culca, își așeza la căpătîi revolverul. „Dacă noaptea mi s-ar fi sunat la ușă, n-aș mai fi așteptat să se sune a doua oară”.

Vina tuturor acestora ? O arăta un comunicat oficial (la începutul anilor '60); „Nevinovați !” O vină plătită cu viața. Anticipat.

Vin „rezonanță frățească” ecoul celor ce se produc în U.R.S.S, în P.C.U.S, răsună și în țările satelitate, re-activînd prejudecățile îndelung rămase în stare de latență, însă adînc imprimate în mentalitatea publică (cum ar fi „Ferește-te de cui străin în casă” etc.).

„De ce Stalin îi ura pe aceștia atît de mult ?” se întreabă Elie Wiesel într-o scrisoare adresată, în august 1988, conducătorului Uniunii Sovietice, Mihail Gorbaciov, prin care cere reabilitarea celor uciși. Oare nu era Michoets unul din artiștii lui preferați ? Oare nu era Fefer colonel în Armata Roșie ? Oare Pereț Markiș nu a fost decorat cu «Ordinul Lenin» ? Cu toții erau comuniști înflăcărați și devotați. Mulți dintre ei au renunțat la cariere în țările de origine și au venit să construiască socialismul în «raial muncitorilor». Unii dintre ei au rupt raporturile cu religia lor, cu arta lor, cu familiile și prietenii lor, adoptînd comunismul ca pe o religie... Este un fapt bizar, dar imposibil de negat: toți acești poeți, romancieri, artiști și savanți au trăit ca adevărați comuniști, dar au murit ca fiind evrei...”

Marius MIRCUI

Nume de cod „Costea”

Josef Csernansky a fost, timp de 35 de ani, funcționar al serviciilor de poliție austriece și, în ultimii 19 ani ai activității sale, a deținut funcții în cadrul Direcției poliției federale din Viena. Din 1970, a fost, în cadrul acestei direcții, referent pentru România. Inițial fusese membru al Partidului Comunist Austriac, pentru ca apoi să facă parte din Partidul Socialist.

Scenariul racolării și „exploatării” sale este similar cu acela care a fost derulat în legătură cu Berger, cu atât mai mult cu cât persoana de contact și „indrumător” al lui Csernansky a fost același ofițer de informații. Singura diferență a fost aceea că racolarea sa s-a făcut, foarte probabil, ca rezultat al unei înscenări, în timpul unei călătorii în România în 1970, unul din însoțitorii lui Csernansky a făcut imprudența să fotografieze un „obiectiv strategic”: o locomotivă ! Această împrejurare l-a adus pe Csernansky în conflict cu miliția română. Din fericire, el a avut „noroc”: un „diplomat” român, de fapt, ofițer CIE, a reușit să aplaneze acest conflict, în 1972, Csernansky l-a reîntîlnit pe acesta cu ocazia vizitei unei delegații de stat românești la Viena. Desigur, evenimentul a trebuit să fie sărbătorit, astfel încât cei doi au ajuns într-un contact apropiat. Atunci când, în cursul procesului ce i-a fost

intencat ulterior, președintele completului de judecată l-a întrebat pe Csernansky dacă nu i s-a părut ciudat ca el, ca „referent pentru România”, să fie abordat de un diplomat român, acesta a răspuns negativ. Ca pretext a fost folosit, ca și în cazul lui Berger, o solicitare a „diplomatului” care se interesa de adresa unui emigrant român. Desigur, funcționarul austriac și-a primit recompensa, trebuie să recunoaștem, destul de modestă: o sticlă de votcă și un cartuș de țigări.

Ross LAMBERT

UMOR EVREIESC

Primul ministru israelian Sharon se întâlnește, în sfârșit, cu Arafat ca să negocieze un acord de pace. Sharon întrebă dacă, înainte de toate, poate să spună o povestire. Arafat acceptă.

- Când Moise al nostru era în deșert, vreme de 40 de ani... - începe Sharon sfătos - evreii erau însetați și Moise l-a rugat pe Dumnezeu să se îndure și să le dea nițică apă. Atunci a apărut un lac minunat, chiar acolo, în deșert. Mai întâi evreii și-au potolit setea și după aceea s-au îmbăiat în lac. Moise a făcut la fel, dar când a ieșit, gol, observă că i-au dispărut hainele.

- Unde-mi sunt hainele, hainele mele?! - a strigat Moise. Cineva i-a răspuns:

- Le-au luat palestinienii!...

La care, cu ochii sticlind de viclenie, Arafat intervine: Ne-ne-necce! Asta-i o minciună, pentru că nici nu erau palestinienii pe vremea aia!

- Ai dreptate - a replicat Sharon. Acum putem începe negocierile.

Din înțelepciunea
popoarelor

Proverb francez

S-a spus și nu întâmplător,
De-o foarte tânără soție,
Că flacăra unui amor,
Se-aprinde în bucătărie.

Proverb german

O cină este bună ne-ndoios,
(Mi-a spus un neamț cu aerul lui grav)
Dar să mănânci ca omul sănătos,
în schimb să bei la fel cu cel bolnav.

Proverb arab

Cu soața ta nu te purta
Cu duritate, ca satrapul
Consult-o după voia ta,
Dar fă precum te taie capul.

Proverb englezesc

Un diplomat e-acel ce-și amintește
De- aniversarea unei Lady mare,
Îi dă cadouri, o firtisește,
Dar care a uitat ce vîrstă are.

Proverb grecesc

Au remarcat contemporanii,
Cînd e prezentă rațiunea,
Că părul alb marchează anii,
Și nicidecum înțelepciunea.

Proverb german

Prinzi iepurii cu cîini dresați,
(Deci cu ogari lungi și subțiri),
Pe Eve, bani dacă le dați,
Pe proști îi prinzi cu... proslăviri.

Proverb grecesc

Au afirmat doi greci adulți,
Un adevăr șoptit cu rost:
„Cu cît ai servitori mai mulți,
Cu-atîta ești servit mai prost!”

Proverb evreiesc

Evreii vechi, cu tirul minții lor,
Spuneau cu haz o zicătoare nouă:
„Cum că minciuna are un picior,
Iar adevărul are veșnic două !”

Meridianele rîsului

Două actrițe mai în vîrstă își
deapănă amintirile din cariera
cinematografică.

— Mi-aduc aminte de filmul în
care ai jucat prin 1928, zice una din
ele. Din păcate, nu l-am văzut pe cel
dinainte, fiindcă, pe-a-tunci, eram la
grădiniță.

— Da? pare mirată cealaltă. N-am
știut că ai fost și educatoare.

Avionul execută un viraj periculos
la 10 000 m altitudine, cînd, deodată,
pilotul începe să rîdă cu lacrimi.

Un pasager mai curios întreabă:

— Spuneți-mi, ați observat ceva -
caraghios?

— Nu, dar mă gîndeam ce figuri
au să facă cei de la ospiciu cînd au să
observe că am evadat!...

Portarul sălii de concert, către
spectatorul care a întîrziat:

— Nu vă pot da drumul în sală!
Solistul a început chiar acum să cînte
și dacă aș deschide ușa, spectatorii ar
năvălii cu toții afară.

— Spune-mi, te rog, dumneata și
sora dumitale sunteți gemeni?

— În copilărie am fost, dar acum e
mai mică cu 5 ani.

— Angela mi-a spus că i-ai spus
secretul pe care ți-am spus să nu-l
spui.

— Cum așa? Cu toate acestea i-am
spus să nu spună nimănui ceea ce i-
am spus.

— Ei bine, iată: i-am spus că nu o
să-ți spun.

Ștefan TCACIUC - Vaslui

Ipoteze și ipotenuze

Adevăr și legendă

(continuare din nr. trecut)

Cunoscut înscrisul "Decebalus per
Scorillo" și s-ar putea ca alte înscrisuri
să nu fie latine sau grecești, ci doar în
aceste limbi. Putem aduce în sprijinul
acestei ipoteze argumente indirecte ca:

- Cea mai veche scriere din Europa
s-a găsit la Tărtăria pe Mureș;

- Dunărea (cel mai lung fluviu din
Europa) cu delta ei fostă fertilă, trebuia
să favorizeze ca în toate deltele fertile
(Nil, Tigru și Eufrat, Indus, Gange,
Huan Ho și Huan He), dezvoltarea unor
civilizații;

- Se știe că la vărsarea Dunării era,
pe insula Pence sau Leuce, un Panteon
al etoilor antichității unde a fost
înmormântat și Ahile (poate are legătura
cu chilia veche);

- Părerile istoricilor greci despre
înțelepții daco-geti care vindeau nu
numai trupul, ci și sufletul omului;

- Poemele homerice - care situau
"Lâna de aur" la gurile Dunării;

- Persistența și forța marelui preot
geto-dac Deceneu (care a impus o măsura
fără precedent în istorie "scoaterea" viței
de vie pentru a eradica beția);

- De asemenea se cunoaște existența
în Carpați a unui templu spiritual
denumit "Cogaion" care avea legătură
cu preoții din templele și cetățile din:
Sumer, Tibet, Egipt, Babilon, Asia Mică,
Grecia, Roma etc.

În final aș vrea să spun că numai
atmosfera anti-românească din lume
(creată în special de noi înșine dar
întreținută de alții) face ca istoria
acestui teritoriu să nu fie cunoscută ca
atare, poporul acesta să nu fie tratat cel
puțin egal de toate popoarele lumii și
țara aceasta să fie umilită și "pedepsită"
de "stăpânii lumii" ca blestemată.
Oricum, dacă ei ar avea un asemenea
trecut și-o asemenea istorie ar cunoaște-
o întreaga lume.

Ștefan TARJOC

DEBUT

Ana Maria

Odihnitore ca somnul

fără vise ne-ntâmpini

ca Penelopa pe Ulișse

te vor cunoaște și alții

goală și pură

„sărbătorind

împreunarea cărnii cu

aerul"

trupul tău fruct exotic

unind spirite

Marian OPREA

Harism

De-aș avea putere

Și crez în credință

Cerului i-aș cere

Multă-ngăduință.

Omul de-și trăiește

Viața cu păcate

Doamne, îndulcește-i

Clipele lăsate.

Tu, ți l-ai făcut

Din țărână sfântă

Fă-i cât mai plăcut

Drumul spre osândă.

Giurca HARITON

Nu avem timp
să fim ca înainte...

În zbateri convulsive de piază,
Cu gânduri sumbre, duse înciudat,
Ne regăsim un suflet rău, înveninat,
De parcă noi, trăim o altă viață.

O existență ce ne fură nencetat,
Și nici un gând n-apucă să răsară
Că alte mii îl și surpară,
Și tot ce-i bun în el s-a destrămat.

Nu avem timp să fim ca înainte,
Când, cu copiii pâinea împărțeam,
Când inocența candidi o purtam,
Și ne jucam frumos, fără cuvinte.

Când ochii mari, aveau priviri senine,
Nu ascundeau nici ciuda, nici mânia,
Trăiam frumos copilăria,
Eram la fel, și eu, și el, ca tine.

Acum, simțim în suflet un cuțit,
Ce sfredelește rău, neâncetat,
Asasinând ce e frumos, curat,
În cugetul pe care l-am zdrobit.

Acum, trăim parcă o altă viață,
Cu gânduri sumbre, duse înciudat,
Ne regăsim un suflet rău, înveninat,
În zbateri convulsive de piază.

Victor ENACHE

CARTE FRUMOASĂ, CINSTE CUI TE-A SCRIS!

În totul, antologia este o lecție
despre de-teritorializare și reterito-
rializare, despre felul în care procesul
globalizării și al alienării îl întâlnește
pe celălalt, al restaurării
spirituale a omului.

Poezia preoților anto-
logiați în această carte nu
propune neapărat modele
literare, dar ilustrează
profesiunea de scriitor -
de autor devenit profes-
ionist al scrisului sub
semnul credinței. Dacă
înainte de 1989 lite-
ratura religioasă era
așezată sub semnul
interdicției, nu înseamnă
că n-au existat importanți
poeți care s-au afirmat
sub semnul credinței,
cărțurari de seamă, care

într-o subterană a culturii patronau
tineri excepționali, eliberatori ai
conceptul de homo religiosus de sub
teroarea marxismului militant. Anul
1989 a favorizat militantismul

credinței: un model exemplar poate fi
preotul. Fără agresivitatea, fără
cinismul propus de misionarismul unor
lideri celebri, preoții acestei antologii
propun, mai degrabă,

cea ce s-ar numi

restaurarea spirituală

a omului: o demnitate

nouă a limbii, a

locurilor, o resacra-

lizare a rostirii, fără

nici un fanatism/
exclusivism „creator”.

Și dacă mai există în

literatura română o

poezie religioasă

importantă, apar-

ținând unor cărțurari

de seamă absenți din

această antologie

(conform criteriilor

din prefață), nu

înseamnă că această antologie nu
ilustrează convingător un moment al
scrisului românesc.

Cornel UNGUREANU

Adevăr și eroare

Adevărul este știința erorii,
eroarea - conștiința
adevărului.

Eroarea trăiește numai
cu adevărul care pătimește.

Adevărul - voinicul care
retează capetele unui zmeu.

Eroarea este moara care
macină făina adevărului.

Adevărul este o inspirație,
eroarea o conspirație.

Eroarea este pauza adevărului
care se recrează.

Adevărul este realitatea crudă,
eroarea - disprețul realității.

Aurel JICMAN

UN
DOCUMENT
RAR

Ultima scrisoare adresată de Mareșalul Antonescu soției sale, Maria

"17 mai 1946

Scumpa mea Rica,

Am stat cu fruntea sus și fără teamă în fața Justiției, și după cum stau și în fața Justiției Supreme.

Așa să stai și tu!

Nimeni în această țară n-a servit poporul de jos cu atâta dragoste, pasiune și dezinteresare cum am făcut eu.

Am dat, de la muncă până la banul nostru, de la suflet până la viața noastră, fără a-i cere nimic. Nu-i cerem nici azi. Judecata lor pătimasă de azi nu ne înjosește și nici nu ne atinge. Judecata lui de mâine va fi singură dreaptă și ne va înălța; sunt pregătit să mor, după cât am fost pregătit să sufăr.

Tu știi că toată viața mea, mai ales din cei 4 ani de guvernare, a fost un calvar, dar a fost înălțător și va fi nepieritoare.

Imprejurările și oamenii nu au îngăduit să facem binele pe care l-am dorit cu atâta pasiune țării noastre. Suprema voință a decis altfel, am fost un învins, au fost și alții... mulți alții!

Nu mai dreapta judecată - „Istoria” - i-a pus la locul lor, ne va pune și pe noi.

Popoarele, în toate timpurile și peste tot, au fost ingrate; nu regret nimic și nu regreta nimic. Să răspundem la ură cu iubire, la lovituri, cu mângâiere, la nedreptate, cu iertare.

Ultima mea dorință e să trăiești. Retrage-te într-o mănăstire, acolo vei găsi liniștea necesară sufletului și bucată de pâine pe care azi nu o mai poți plăti.

Am să mă rog să fiu îngropat lângă cei care mi-au fost străbuni și călăuzitori, la „Iancu Nou”. Acolo voi fi printre acei cu care în copilărie am cunoscut și bucuriile și lipsurile.

Imprejurările m-au îndepărtat în viața de ei, dar, sufletul meu nu i-a uitat niciodată. Poate vei gândi că tot acolo lângă mine să fie și ultimul tău locaș.

Scoborând în mormânt, eu azi și tu mâine, ne vom înălța, sunt sigur. Va fi singura și dreapta răsplăt.

Te strâng în brațele mele cu căldură și te îmbrățișez cu dragoste.

Nici o lacrimă!

Ioan”

Arhivele Statului Pitești, f. 205, p. XXVII, original

Diferiți amatori de istorie se întrebă dacă scrisoarea Mareșalului a ajuns în mâinile Măriei Antonescu.

Este și aici o mică istorie.

Mareșalul Antonescu și-a dat seama că, dintre avocații săi, poate să aibă încredere în Titus Stoika și acestuia i-a dat scrisoarea, pentru a o transmite soției sale, Maria Antonescu fiind și ea arestată la

acea dată. După cum ne-a mărturisit Doamna Maria Stoika, soția avocatului, aflându-se de scrisoare, Avram Bunaciu a trimis pe un om al său acasă la avocat pentru a o recupera, în timp ce soția sa îl ținea de vorbă pe trimisul lui Bunaciu, avocatul Titus Stoika a făcut o copie după scrisoare. Această copie și alte documente referitoare la procesul Mareșalului - cum ar fi motivele de recurs, făcute de Titus Stoika, și unele înscrisuri din care reiese simpatia lui I. Antonescu față de avocatul său - le-am găsit în mica arhivă păstrată de doamna Stoika. Pentru devotamentul dovedit față de el, I. Antonescu i-a

dăruit avocatului mantua sa de mareșal, îmblănită, și un ceas de aur, dar acesta a refuzat să le primească. Înainte de al doilea recurs al procesului, în ziua de 28 mai, Titus Stoika a fost arestat pe motiv că ar fi fost „autorul difuzării în public” a scrisorii Mareșalului. Ce se va fi întâmplat cu scrisoarea originală încă nu știm; este posibil ca Avram Bunaciu să o fi depus undeva în Arhiva Ministerului de Interne. În ultimii patru ani, în diverse publicații s-au reprodus diferite variante ale scrisorii. Eu am aflat încă o copie, necunoscută. Dintr-o notă informativă, din 29 iulie 1946, aflăm lucruri interesante privind circulația copiilor scrisorii în toată țara. În luna mai, au fost trimiși doi

medici la Spitalul Profesor Doctor Sioi din Constanța pentru a cerceta 8 cazuri mortale în urma unor operații de apendicită. După anchetă, unul dintre cei doi medici - aflăm din nota informativă - „a scos din buzunar manuscrisul care a fost predat dvs., în copie, în ziua de 4 iulie ac.: «7 iunie 1946. Execuția Mareșalului Ioan Antonescu», și l-a citit la mai multe persoane din cadrele Spitalului Militar Constanța, doctori, surori de caritate etc.

După ce a terminat cu acest manuscris, a scos și o copie de pe scrisoarea adresată de mareșal soției, din care informatorul nostru a reținut: «Scumpa mea soție. Te rog să mă ierți. Așa a vrut Dumnezeu. Nu regret că m-am sacrificat pentru scumpa noastră țară.»

În continuare, pe lângă alte sfaturi, figurează și acela ca soția să se retragă la mănăstire, unde să facă rugăciuni, indicându-i și mănăstirea. Doctorul în cauză a dat asigurări că asemenea copii sunt pe întreg teritoriul țării și tot poporul știe despre conținutul lor.

Credem cu certitudine că cele două partide reacționare și-au pus planul în aplicare și au difuzat acest manuscris prin agenții lor, cu scopul de a ține treaz în mintea poporului că lupta pe care a început-o mareșalul trebuie continuată, așa cum a afirmat și individul Datcu Constantin din Constanța, care are o gheretă cu fructe în piața Grivița.”

În lucrarea noastră am reprodus copia care a ajuns în mâna Mariei Antonescu. Aflăm acest lucru din însemnarea care se află pe spatele celei de a doua file a ei:

„10.02.1982 -

Prin corespondența mea uitată prin sertare, am dat peste această scrisoare originală, dată mie de mama semnatarului, iar mama o avea din mâna noiei sale (Maria -Rica). Dacă Marin Preda ar fi avut această scrisoare în mână, poate că ar fi scris mai cu curaj, în cartea sa „Delirul”, despre semnatarul acestei scrisori originale.

Au trecut 36 de ani de atunci.

Preot Marin S. Diaconescu”

C.I.

Mai mor și nemuritorii

Ana Pauker n-a arătat niciodată că știe c-ar avea cancer. Însă, după expresia ei, cei din jur și-au dat seama că își cunoștea boala. Pentru stoparea bolii au fost încercate fel de fel de tratamente, mai tot ce se știa pe atunci. A fost folosit și „serul dr. Ranetescu” care stărnise valvă la un moment dat : dr. Ranetescu din Vălenii de Munte preluase și prelucrase un ser, care, încercat în Republica Federală Germania, a produs emoție, dar până la urmă n-a dat... satisfacție. Noul ser, obținut de la Institutul de Igienă din București, i-a fost administrat Anei P. intravenos, de către un felcer de la Spitalul Militar (locuia aproape de ea, căci fusese adusă acasă de la spital - acasă, adică în casa fetei sale, Tatiana dr. Brătescu, în strada Dr. Koch numărul 3). Timp de o lună serul a dat „rezultate excepționale” în ce privește starea generală, îndeplinindu-se efectul antitoxic. Atât.

Se îmbolnăvise încă din ziua în care a aflat de uciderea lui Marcel Pauker; dar, o știuse numai ea. Acum, revenită de la spital, unde „nu mai puteau să-i facă nimic”, a rămas ținută în pat, Tatiana, care rămăsese tot timpul cu ea, la spital, era și acum aproape întotdeauna prezentă. Dar tot atât de fidelă era Cati-Neni (tanti Cati), care „a îngrijit-o dumnezeiește pe Ana. Și astăzi, când construiesc această evocare, tanti Cati, acum în vârstă de 80 de ani, e aceeași ființă devotată a casei dr. Brătescu; își amintește cu emoție „ce bună bolnavă era conia Ana”.

Veneau mereu, la bunica lor, cei doi copii ai Tatiane, se urcau în patul teribilului personaj care îngrozise o lume, iar ea le povestea nepoților cărțile pe care le citea (desigur, nu cărți pentru copii). Le-a istorisit, de pildă, în mai multe episoade, *Faust*, bineînțeles pe înțelesul unor copii de vreo 10 ani.

Într-o zi — 3 iunie 1960 — Tatiana stătea la masă într-o încăpere învecinată cu camera mamei sale. S-a auzit strigată :

— Mi-e rău ! Dă-mi, te rog, un pahar cu apă !

Scurtă vreme după aceasta a mai cerut un pahar cu apă.

Deși până atunci nu s-a mai putut ridica din așternut, cu efort a izbutit să se înalțe și să se așeze pe marginea patului:

— Uf ! de s-ar termina odată !

A căzut la loc, inertă. Nu și-a mai recăpătat cunoștința...

Camera i-a fost invadată de garoafe roșii. Roșul mortaj pentru atâția și atâția alții.

Ginerele ei, dr. Brătescu, a telefonat la Editura Politică, anunțând decesul. Interlocutoarea, publicista Florica Mranceanu, directoarea editurii, a luat nota. A revenit cu un telefon după aproximativ o oră.

— Toate cheltuielile în legătură cu formalitățile funerare vor fi suportate de F.I.A.P. (Federația Internațională a Deținătorilor Politici - comuniști adică).

În ziua incinerării se aflau în curtea crematoriului membri de rând ai F.I.A.P. Puține persoane cunoscute (proeminente). S-a remarcat o figură populară a mișcării comuniste: Gheorghe Cristescu-Plăpumar. A participat Saul Schnapp (la el acasă, pe Calea Moșilor 133, se adăpostise odinioară o tipografie ilegală a Partidului Comunist). S-a dus, firește, cu o zi înainte de funeralii, la secretarul său de partid:

- Merg mâine la crematoriu.
- Riști să fii dat afară din partid.
- Tot merg.

În numele F.I.A.P.-ului, scriitorul Alexandru Șipereu i-a prezentat familiei condoleanțele de rigoare:

- Am pregătit și câteva cuvinte... Sunteți de acord ?

- Nu, nu e cazul! a spus dr. Brătescu, fără să-și consulte soția.

— Ce melodie punem: *Internaționala* sau *Marșul funebru* de Beethoven ? a întrebat administratorul crematoriului.

- Beethoven !

Dr. Brătescu și-a reproșat, apoi, că a luat singur această decizie (Ana, desigur, ar fi preferat *Internaționala*).

În presă n-a apărut nici un anunț : murise un muncitor de rând. Și se păstrează o urnă funerară, undeva...

(Este privilegiul enciclopediilor italiene să colecționeze și să perpetueze erori cu privire la Ana Pauker — dar e meritul lor că nu au omis-o : *Enciclopedia italiana de scienze, lettere ed arti*, Appendice III, Roma, 1961, arată că ea a murit în urma unui atac de cord, la o clinică din București.)

Cam la o săptămână după moartea ei, mezina Tatiane, mirată că n-o mai vede, a întrebat:

- Unde e bunica ?

- A murit.

- A murit ?... Și când termină de murit vine iarăși la noi ?

Ar mai fi de limpezit o „problemă”: să fi fost, într-adevăr pe toată durata existenței sale, Partidul Comunist din România un partid alcătuit din cetățeni de alte naționalități: evrei, maghiari, bulgari, ucrainieni etc ?

E drept, de pildă, că unii prim-secretari erau de origine evreiască (au funcționat o vreme și i-am pomenit la momentul cuvenit). Dar de la constituire (1921) și până la colapsul acestei formațiuni politice (decembrie 1989), în fruntea P.C.R.-ului s-au mai perindat următorii:

- 1922—1924 — Gh. Cristescu-Plăpumar, român;
- 1924—1928 — Bădulescu (Elek Koblos), ungar din Tg. Mureș;
- 1928—1932 — Vitali Ikovlevici Holostenko, membru în C.C. al Partidului Comunist Ucrainean;

• 1932—1936 — Alecsander Danieluk (Gorn), membru al P.C. Polon (acesta nu știa nici românește) ;

- 1936—1940 — Boris Ștefanov, bulgar din Cadrilater ;

- 1940—1944 — Ștefan Foriș, secui din comuna Tărlungeni;

- 1945—1965 — Gheorghe Gheorghiu-Dej, român;

- 1965—1989 — Nicolae Ceaușescu, român.

Un partid cu aproape patru milioane de membri (știm noi în ce condiții... făcuți) până la un moment dat, totuși, destul de „internațional” în straturile sale superioare. Dar poate că Paul Goma are dreptate când se miră și afirmă : „Ce este cu povestea asta [...] că nefericirea ne vine din afară ? ! Ei uită cei care gândesc așa că nu totdeauna ne vine din afară. Ne mai vine și de la noi...” (1990).

Este sau nu este Ana P. o figură exponențială a tipului de activist comunist internațional, de elită ? S-ar zice că da ! Oricum, enumerarea de mai sus nu-și propune să acorde Anei P. și celorlalți, cumva, vreo „circumstanță atenuantă”. Indiferent de originea lor socială, etnică, religioasă, culturală, vinile ce le revin sunt absolut imprescriptibile! Cei care au suferit cu adevărat, cei care au fost realmente martiri au o memorie bună. Și nu devin, de regulă, persecutori. Ci justițari.

Dumitru COSTEA

TESTAMENTUL RUSESC AL SUBJUGĂRII

«În numele a Preasfintei și Nedespărțitei Treimi, Noi Petru Teatre toți pogoritorii noștri și moștenitorii Tronului și guvernului a nației rosienesci.

Marele Dumnezeu de la care avem existența și Coroana noastră, luminându-ne și sprijinindu-ne, îmi iartă mie a privi pe poporul rosienesc, ca chemat a stăpâni în viitorime Evropa. Eu pui de temei acestei idei, că națiile Europiene au ajuns cele mai multe într-o stare de vechime aproape de a lor decădere, sau merg cu mare grabire spre a lor cădere.

Urmează dar a fi ele cu înlesnire și fără îndoială subjugate de un popor tânăr și nou: când acela va ajunge la întregimea creșterii sale și va căpăta toată a sa putere. Eti privesc năvălirea popoarelor Nordului de a surprinde țările Occidentului și a Orientului ca o mișcare periodică hotărâtă în scopurile proniei, care de asemenea au făcut a se renaște și poporul român, prin năvălirea barbarilor.

Strămutările oamenilor care lăcuiesc spre pol, sunt ca umflarea râului Nil ce vine la oarecare vreme ca să îngrășe cu al său măr glodul țărurilor uscate ale Egiptului.

„pentru aceasta dar Eu le las lor instrucțiunile următoare care le recomanduesc la a lor luare aminte ca să le păzească cu statornicie.

I. A ține pe nația rosienescă neprecurmat într-o stare de război, spre a avea pe soldații ei pururea la război nelăsând-o a se răsufla, decât numai pe câtă vreme va cere trebuință de a aduce în mai bună stare finanțele statului, de a preface armile, și de a alege prilejul favorabil pentru a începe vreun război; cu acest chip va face ca pacea să ajute războiul și războiul să ajute pacea, în interesul întinderii Roșiei și a înaintării ei în înflorire.

II. A chema prin toate putencioasele mijloace de la națiile cele învățate ale Europei, Comandiri în vremi de război și oameni învățați în vreme de pace, spre a face ca nația rosienescă să capete folosuri de la celelalte nații, fără a perde nimica din ale sale proprii.

III. A se amesteca la tot prilejul în toate pricinile din Evropa, mai vârtos în acele din Germania, care fiind mai cu apropiere, o interesează mai cu seamă.

IV. A se vâri în Polonia, a hrăni în ea tulburări neconținute și a-i câștiga cu bani pe cei mai puternici ai ei, a avea înrăuriri la Dietele lor și a le cumpăra spre a putea lucra și el la alegerile Crailor lor; a-și face partizani în Polonia, și a-i proteja, a vâri oști rosienesci în Polonia, și a le ține vremelnicește până la prilejul de a rămâne acolo pentru totdeauna.

Dacă puterile megieșite s-ar împotrivi, atunci să le împaci vremelnicește împărțind-o cu ele... până când va putea lua de la ele înapoi ce le va fi dat.

V. A lua cât s-ar putea mai mult Suediei și a ști cum să facă ca însuși ea Suedia să-i deschidă război, spre a-i găsi pricină de a o subjuga (...).

VI. Ase însoți Prinții rosienesci totdeauna cu Prințese din Germania, spre a înmulți rudirea cu mai multe familii a ei, a apropia interesele ei de ale noastre și înmulțindu-se influența noastră acolo, să se unească ca de la sine la pricina noastră.

VII. A căuta să câștige alianța de comerț a Englieteriei, mai mult decât a oricăreia alte puteri, pentru că ea este o putere care are mai multă trebuință de Noi, la cele trebuitoare marinei și care poate fi și cea mai folositoare la dezvoltarea marinei noastre, a schimba chereșteaua noastră și alte producțiuni a noastre cu aurul ei și a face ca neguțătorii și matrozii ei, să aibă cu ai noștri o neprecurmată înclinare, căci ei vor deprinde și pe acei ai nației noastre la navigații și la comerț.

VIII. A se apropia cât s-ar putea mai mult de Constantinopol și de India că acel ce va stăpâni acolo va fi cel adevărat stăpânitor al lumii, deci trebuie a deschide necurmte războaie, când cu Turcia și când cu Persia; a face tarsanale pe Marea Neagră, pentru a lucra la corăbii. A pune câte puțin stăpânire pe această mare cum și pe marea Baltică. Acestea fiind două poziții trebuitoare la izbânda întreprinderii noastre; a grăbi căderea Persiei, a străbate până la golful Persic, a restatornici de se poate prin Siria comerțul cel din vechime ale Orientului și a-l întinde până la India care este magazia lumii...

Ajungând odată acolo, va putea atunci Rosia a se lipsi de aurul Englieteriei.

X. A căuta să câștige alianța Austriei și cu băgare de seamă a o tine în unire, a-i sprijini în arătare zadarnicele ei închipuiri de a stăpâni ea după vreme Germania. Iar prin taină a întări ura prinților Germaniei împotriva ei. - A se sili să facă sau pe Austria sau pe Germania, ca să ceară ajutorul Rosiei și avea apoi asupra aceea un fel de protecție pregătitoare de a o stăpâni după vremi.

XI. A face de a se interesa Curtea Austriei, ca să se izgonească Turcii din Evropa și a nimici neîncrederea ei, când se va subjuga Constantinopole, întărindu-i ei un război cu statele cele vechi din Evropa, sau dându-i o părțică din folosul izbândeii, care mai târziu i se va lua înapoi.

XII. A-i face pe toți Grecii acei dezbinați, sau schismatici, ce sunt împrăștiți în Ungaria și Polonia, să se lipsească de Grecia, a-i face să i se închine lui, a se face sprijinul lor, și a-și întemeia mai înainte o predominare universală, prin un fel de autocrație ierarhică covârșitoare; aceștia vor fi atâția prieteni pe care îi va avea Rosia în Statul a fieșticăruia dușman al ei.

XIII. După ce Suedia se va dezmădula, - Persia se va birui, - Polonia se va subjuga și Turcia se va supune, apoi adunând armile noastre și fiind păzită Marea Neagră și Marea Baltică, cu corăbiile noastre trebuie mai întâi a propune îndeosebi și foarte tainic la Curtea Franței, apoi la aceea a Austriei de a împărți cu ea imperia lumii; dacă vreuna din aceste două va primi propunerea (care negreșit se va întâmpla) măgulindu-se ambiția și iubirea lor de sine, atunci să se ajute cu ei pentru a o desființa în urmă și pe dânsa aceea rămasă, deschizând cu ea o luptă de a cărei izbândă, nu se poate îndoii cineva, când Rosia va avea în a sa stăpânire tot Orientul și o mare parte din Evropa.

XIV. Dacă amândouă acele Curți vor refuza aceea propunere a Rosiei, care nu este nicum de crezut, atunci ar trebuie să știe cum să împartă între ele gălcevierea și a le face să se slăbească una pe alta, când apoi Rusia folosindu-se de un prilej hotărâtoriu - va năvăli asupra Germaniei cu ostile sale cele pregătite, pornind totodată și două flote mari, una de la marea de Azor și alta de la portul Arhangel, încărcate cu cete de asiatici, și însoțite spre apărarea lor cu flotele înarmate de la Marea Neagră și de la Marea Baltică, care trecând pe la Marea Mediterană și pe la Ocean, - vor năpădi - pe deoparte ele în Franța, în vreme când pe de altă parte va fi Germania năpădită. Aceste două țări biruindu-se, cealaltă apoi parte a Europei va trece lesne și fără nici o împotrivire, sub jugul Rosiei.

Așa se poate și așa trebuie a se subjuga.

Petru Întâi»

„Machiavelli al Balcanilor”

„1956 a fost anul cel mai greu pentru Dej. Sovieticii au început să preseze tot mai tare în favoarea înlocuirii lui cu cineva mai puțin implicat în campaniile împotriva lui Tito. Dej, însă, a reușit să deçoace încercările lui Hrușciov de a-l răsturna și, mai ales după Revoluția Maghiară, s-a dovedit a fi foarte valoros pentru sovietici. Cu o viclenie unică, acest «Machiavelli al Balcanilor» (termen adesea folosit de către bătrânii din PCR, care se referea la cinismul proverbial al lui Dej și la perspicacitatea lui politică) a navigat pe apele zbuciumate ale destalinizării reușind să se ferească de orice accident fatal. După evenimentele furtunoase din 1956, sovieticii au început să se încreadă atât de mult în români, încât membrii arestați ai guvernului Nagy au fost deportați la Snagov, unde au fost interogați de către veterani ai PCR-ului, vorbitori de limbă maghiară - Yalter Roman Nicolae Goldberger și Ladislau Vass. Tot un efect secundar al Revoluției Maghiare a fost și făptuită Dej și Nicolae Ceaușescu; care fusese recent numit secretar responsabil cu cadrele, au lansat un proces de etnicizare sau de românizare a elitelor. O nouă epurare a fost declanșată în numele imperativului de a spori «vigilența revoluționară»“.

Vladimir TISMĂNEANU

TEHERAN

Teheran a fost locul unde Churchill a realizat pentru prima oară faptul că englezii sunt o națiune mică: „Am stat acolo, spune el, cu marele urs rusesc într-o parte și cu marele bizon american în cealaltă parte, iar între cei doi stătea bietul măgăruș britanic...”. După a doua sesiune a conferinței, la 29 noiembrie, Hopkins l-a căutat pe Churchill la ambasada britanică pentru a-i spune că Stalin și Roosevelt au căzut de acord ca Operațiunea Overlord, de ocupare a nordului Franței de către anglo-americani prin traversarea Canalului Mânecii, să aibă loc în luna mai 1944, astfel încât poziția britanică trebuia să înceteze. Churchill a acceptat. (De fapt, Overlord avea să înceapă la 6 iunie). Cea mai importantă concesie făcută lui Stalin a fost acordul anglo-american de revenire a Rusiei la frontierele din 1941, cu păstrarea regiunilor câștigate prin pactul nazisto-sovietic: partea răsăriteană a Poloniei, statele baltice și Basarabia. Polonia urma să fie recompensată teritorial cu o porțiune din vestul Germaniei. Guvernul polonez la Londra, condus din luna iulie de Stanislaw Mikolajczyk, nu a fost consultat. Când Stalin a tunat și a fulgerat împotriva guvernului polonez („Guvernul polonez și prietenii lor de la Varșovia sunt în legătură cu nemții. Ei au ucis partizani”), nici Roosevelt și nici Churchill nu au considerat oportun să protesteze. De asemenea, nici unul dintre ei nu a vrut să tulbure armonia cu întrebări referitoare la masacrul de la Katyn. Vânzarea la licitație a Poloniei nu a fost cauzată de iluziile pe care Churchill și Roosevelt și le puteau face despre comportarea lui Stalin după război, ci de un adânc sentiment al datoriei militare a Occidentului față de Uniunea Sovietică, într-un moment în care Armata Roșie ducea greul războiului cu Germania.

Stalin s-a întors de la Teheran extrem de încântat. La scurtă vreme, ambasada Statelor Unite la Moscova raporta „o schimbare aproape revoluționară” în atitudinea presei sovietice față de Marea Britanie și Statele Unite, întreaga mașină de propagandă sovietică se pusese în funcțiune pentru celebrarea unității Aliaților” și a „hotărârii istorice” de la Teheran. După părerea sovieticilor, aliații occidentali păreau a fi recunoscut „dreptul Rusiei de a institui guverne prietene în țările învecinate”. La 12 decembrie 1943, președintele Benes al Cehoslovaciei semnează la Moscova un tratat de prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică.

Următoarea conferință a „celor Trei Mari”, la Yalta, pe țărmul Mării Negre, în februarie 1945 (ultima la care a participat Roosevelt înainte de moartea sa în aprilie), a reprezentat un alt triumf sovietic.

„Cei trei mari” - liderul sovietic Josef Stalin, președintele Statelor Unite, Franklin D. Roosevelt și primul ministru britanic Winston Churchill

Statutul național atacat pe două fronturi

Țopoarele au trăit de-a lungul timpului preponderent în imperii multinaționale. Așa că acum nu-i de mirare că statul național, care a dominat scena politică și economică în ultimi 150 de ani, este atacat pe două fronturi și pierde mereu teren. Pe de o parte sunt forțele economiei de piață fără granițe, iar pe de altă parte delegarea unor atribuții ale statului național clasic la organisme supranaționale. Apariția statului modern era indisolubil legată de caracterul parazit al imperiilor tradiționale, de lupta împotriva colonialismului. Demararea acumulării primitive de capital, modernizarea era mult mai eficientă în granițe naționale clar definite. Cazul României este cât se poate de concludent. Din 1859 până în 1989 românii au încercat diferite strategii de acumulare primitive de capital, de modernizare. După terminarea războiului rece, globalizarea face ravagii în Balcani. Bucureștii nu știe ce să mai facă pentru a delega mai totul la UE și NATO, care se străduiesc să refacă Sfântul Imperiu Roman pentru ca europenii să se bucure de binefacerile globalizării, științei și tehnicii, de drepturile omului, așa cum le definesc creștinii occidentali. Piața mondială apare prin dispariția practică a distanțelor și mai ales a deosebirilor în procesul de producție. Deja 500 de firme produc jumătate din producția mondială. Globalizarea generează probleme comune, legate de capital, comerț, drepturile omului, mediu, care nu mai pot fi rezolvate în granițele, în cadrul strămt al vechilor națiuni. Ele cer, ca și forțele care le-au creat, o rezolvare globală. Slăbirea statului național, în trecut cu granițe militarizate, cere cu necesitate ca la nivel internațional să apară instituții care să rezolve problemele care le generează ceas de ceas, zi de zi ... și în proporție de masa capitalismul fără granițe.

Balcanii au fost mărul discordiei în războaie mondiale, în cel rece. De aici va porni probabil și impulsul unei noi Europe creștine fără Cortina de Fier care-i desparte încă pe creștinii occidentali de cei orientali. La Belgrad a fost reluat dialogul între Biserici. Patriarhia Moscovei constată:

- Evenimentele actuale din lumea creștină arată apropierea ce există între abordările Bisericilor Catolice și Ortodoxă, în numeroase probleme, iar dialogul teologic poate servi ca temelie pentru interacțiunea între ele.

- Realizarea unui consens spiritual între Moscova și Roma, între ortodocși și occidentali, pune bazele depășirii granițelor confesionale, statale și creării unui spațiu economic, cultural, creștin, cu toate condițiile ca europenii să poată trăi în libertate și să se bucure de dreptate și pace.

Globalizarea statelor UE va cuceri lumea?

Prof. dr. Viorel ROMAN
consilier academic la Universitatea din Bremen, Germania

DECEBAL - CEL MAI MARE STRATEG AL ANTICHITĂȚII DINTRE ANII 87 ȘI 106 - REGELE EROU AL DACIEI

dată cu iarna dintre anii 86 d. H. și 87, destinele Daciei trec în seama lui Decebal, ultimul rege al nemuritorilor, ce uimește lumea antică și al cărui portret (profil) eroic este surprins în cuvinte parcă desprinse din piatra *Columnnei Decebal-Traiane*, de istoricul Dio Cassius, chiar din inima Imperiului Roman: «[Decebal se dovede] foarte priceput în urzirea războaielor și dibaci în desfășurarea și-n finalizarea lor, știind când să năvălească și când să se retragă („înțelegând când trebuie să lovească și când să îndărăpteze”), meșter în a întinde curse, viteaz / ager în luptă („meșter în așternerea curselor și iute la faptă”), maestru și în a se folosi de izbândă cât și în îndreptarea vreunei înfrângeri suferite („administrând deopotrivă biruința și ieșirea cu bine dintr-o înfrângere”) – pentru care îndelungă vreme fu un adversar periculos Poporului / Imperiului Roman» (Dio Cassius, *Istoria Romană*, LXVII, 6; cf. XIRD, I, 123 sq.; StrPR, 281; Fontes, I, 683; MIMS, 52; DDB, 279 sq.).

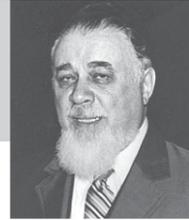
Decebal și Traian – „față-n față” în piatra *Columnnei Decebal-Traiane* din Roma (anul 113)

Continuarea primului mare război daco-roman în vremea regelui Decebal, victoria celor cu știința de a se face nemuritori și tributul dat de Roma – între anii 89 și 104 – Sarmizegetusei. La începutul iernii dintre anii 86 și 87, legiunile lui Domițian și ale lui Fuscus, ajunse la Dunăre, considerându-se stăpâne pe situație, începuseră sărbătorile „triumfului” sud-dunărean asupra Dacilor. Sarmizegetusa era convinsă că orgoliosul Domițian nu va da „tributul” / „subsidiile” către Decebal, așa cum făcuse înaintașul său, Vespasian, față de Duras / Diurpaneus, decât după ce floarea armatei imperiale va fi zdrobită pe frontul Dunării de Jos și al Dunării de Mijloc. În această situație, a intrat în lucru planul de anihilare a întregii armate romane din Moesia, adusă de Domițian sub comanda lui Fuscus. Mare psiholog, diplomat și strateg, Decebal, cunoscând punctele vulnerabile ale orgolioșilor Domițian și Fuscus, a trimis o așa-zisă „a doua solie” la împărat, „solia provocatoare”. Este vorba despre solia ce a comunicat împăratului Domițian că regele Daciei, Decebal, nu mai dorește respectarea vechilor acorduri încheiate între Vespasian și Duras / Diurpaneus, privitoare la subsidii. În noul context, Decebal «va face pace dacă ar vrea (el, Domițian) ca fiecare Roman (din Imperiu) să-i trimită anual doi oboli, iar de nu, el (Decebal) îi va declara război și-i va aduce mari neajunsuri» (DDB, 280). La această «simplă batjocură, sau abilă, premeditată încercare de a-l înfuria pe dușman până într-atât încât să-l facă să uite de cea mai elementară prevedere» (*ibid.*), Cornelius Fuscus a trecut Dunărea și a înaintat pe Valea Oltului, către Defileul Turnu Roșu, cu gândul de a ajunge la Sarmizegetusa. Stratagema lui Decebal a reușit.

Prof. dr. Ion PACHIA TATOMIRESCU

din amintirile unui OM

Jointul

Indiscutabil, Jointul a salvat viața multor mii de evrei. Jordan a arătat cum trebuie abordată problema, iar succesorii săi au mers pe aceeași cale. Ei ne-au ajutat, cu un minimum de piedici birocratice. Am ajuns la o înțelegere funcțională, care evita încurcăturile. Bugetul anual de asistență se bizuie pe Joint care alocă pentru România 4.250.000 de doleri; sumă majorată cu 20% de către comunitățile evreiești din țară. De asemenea, tot noi ne îngrijeam de nevoile religioase ale sinagogilor. Jointul este responsabil de problemele sociale. Deviza pe care o împărțeam cu Jointul era și este: să nu existe cerșetor evreu. Nimeni nu trebuie să se simtă umilit ca beneficiar al ajutorului. Fiecare evreu sau evreică trebuie să-și poată păstra demnitatea umană. Am făcut în așa fel încât sumele de bani primite de evrei să le asigure o viață simplă și demnă. Fiecare evreu e ajutat să dispună de 1500 de lei lunar (Dacă pensia este de 600 de lei, i se mai acordă 900 de lei; dacă e de 1400 completăm cu 100 lei). O familie primește 2500 de lei. Nu se stă la coadă, ci banii se trimit prin poștă. Oamenii trebuie să simtă că au dreptul la acești bani. Dacă nu sosesc în ziua cuvenită, primesc, adeseori, reclamații: „Domnule șef rabin, dumneavoastră ați primit salariul, dar unde este al meu?”

Cu banii Jointului, noi cumpărăm haine de cea mai bună calitate, cearcafuri și pățuri și le depozităm în propriile magazine. Calitatea acestor produse este mai bună decât de obicei, deoarece le luăm din cota pentru export. Un sistem de puncte a fost instituit în comunități, iar cel care obține asemenea puncte

poate, apoi, să viziteze oricare din depozitele noastre și să-și aleagă tot ceea ce are nevoie, în plus, de nouă ori pe an, adică în ajunul fiecărei sărbători mozaice, trimitem pachete celor mai nevoiași membri ai comunităților. Fiecare pachet conține ulei, zahăr, ouă, cutii de carne cașer, de pește, brânză, săpun și alte articole esențiale.

De asemenea, am înființat unsprezece restaurante cașer, la care mănâncă zilnic cca 4 000 de persoane. Ele se află la București, Bacău, Brașov, Botoșani, Dorohoi, Cluj, Arad, Oradea, Timișoara, Iași și Galați. Trebuie să insist asupra faptului că sunt restaurante, iar nu cantine. Nimeni nu știe cine plătește prețul integral și cine nu. Chiar și cei care au impresia că plătesc totul se înșală: de fapt, sunt sprijiniți bănește, prin prețuri reduse. Am căutat soluții de a evita rănirea sensibilității celor care evită cu oroare orice filantropie. Noi vrem să vină în instituțiile noastre și să se bucure de compania celorlalți evrei.

Pentru acei evrei care sunt ținuiți la pat și nu pot să-și ia masa la restaurant, am stabilit un serviciu de asistență la domiciliu. În fiecare dimineață, la ora 8, zece mașini pleacă de la restaurantul nostru ritual, în tot atâtea direcții, ducând cca 1000 de porții de mâncare caldă și proaspăt gătită. Avem un număr de medici care îi vizitează regulat pe acești nefericiți și le procură medicamente.

Dr. Moses ROSEN

Musai, minoritate!

A s-a recomandat adesea să „nu mă dau” la aromânii secesioniști din Freiburg, Paris, Constanța, București, de aiurea, care atacă astăzi, în tandem cu UDMR, România și poporul român. Am fost sfătuit să nu bag de seamă dezinteresul guvernelor României, în ceea ce privește soarta aromânilor, ca și a românilor, de altfel.

Eu iubesc ADEVĂRUL, nu agreez plecaciunea, contra foloaselor personale, iată de ce consider că, înainte de toate, trebuie să vedem în istorie o lecție pentru viitor. Mai ales, cea dedicată românilor, care n-au ținut cont de învățămintele ei.

„Armânlu nu chiori”, am auzit cunoscuta butadă, după ce asistența, ca în plenarele de odinioară, a adoptat în unanimitate, cu 353 de voturi pentru rezoluția congresului, prin care se împuternicea „organul” F.A.R. să presioneze parlamentul român în luna septembrie a.c., pentru „pricunoașterea” (recunoașterea) colectivităților aromânești doar din România ca minoritate națională.

Evident, am făcut imediat conexiunea cu celebra teorie a lui Vasile Barba, de la Freiburg, care a fuzionat deci, în plan concret, cu inițiativa politică a deputatului P.D., probabil chiar cu aprobarea

președintelui țării, Traian Băsescu, de vreme ce fac parte din același partid.

Încă din vara și toamna anului 1996 am susținut în presa vremii un anume punct de vedere privind congresul F.U.E.N. (F.U.E. V.) de la Timișoara, al unor minorități europene, apoi despre Congresul... mondial al aromânilor de la Freiburg, din același an. Atrăgeam atenția, în calitate de analist politic, asupra pericolosului demers politic al unor intitulăți lideri ai aromânilor din Diaspora, de a pune în cumpănă nu doar poziția României pe eșichierul european, dar și soarta armânilor, mai ales atunci, care erau din Albania, Macedonia, Serbia, Croația, pur și simplu, chemați, ca masă de manevră, pentru atingerea unor scopuri personale ale unor veleitari, numiți de noi, mai apoi, „Academia Frunză”.

Ion VULPE